

Asistența medicală rămâne o problemă gravă pentru sistemul penitenciar din Republica Moldova

Accesul deținuților la asistență medicală este limitat și nu corespunde principiului echivalenței *tratamentului medical în penitenciare cu cel din afara sistemului* din cauza infrastructurii, politicilor inadecvate, a insuficienței critice a resurselor umane și a altor impedimente.

Aceste constatări sunt reflectate de către Promo-LEX și EPLN-European Prison Litigation Network, în Raportul privind lista de probleme constatăte și întrebări expediat Comitetului ONU pentru Drepturile Omului.

Una dintre cele mai grave probleme în acest domeniu este organizarea defectuoasă a asistenței medicale în sistemul penitenciar, care este incapabil să ofere o îngrijire medicală adecvată. Situația este agravată și de faptul că în Republica Moldova există două sisteme medicale paralele: sistemul medical public acreditat și serviciul medical ale sistemului penitenciar. Penitenciarul nr.16-Pruncul, care are statut de spital aflat în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, până în prezent nu deține autorizație sanitară și serviciile medicale nu sunt acreditate în conformitate cu standardele naționale.

Numărul insuficient de personal medical în raport cu numărul deținuților bolnavi care necesită asistență medicală continuă să fie o problemă gravă. Ca urmare a suprasolicitării personalului medical în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, calitatea serviciilor medicale suferă considerabil. Această

situație afectează negativ tratamentul deținuților aflați în custodia statului.

Totodată, personalul medical al penitenciarului este discriminat în ceea ce privește salariul și condițiile de muncă față de personalul din sistemul medical. Această situație provoacă o criză acută de personal medical în penitenciare și un impact negativ asupra calității asistenței medicale din sistemul penitenciar. În ciuda asemănării atribuțiilor și responsabilităților funcționale, funcționarii publici cu statut special sunt remunerați diferit, ceea ce îi demotivează suplimentar pe angajați.

Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CPT) a evidențiat garanțiile insuficiente oferite personalului medical din penitenciar în cadrul celei mai recente vizite în Moldova (în 2020), care continuă să fie una dintre problemele grave ale sistemului penitenciar.

Alte îngrijorări expuse în Raportul Promo-LEX și EPLN se referă la persoanele cu boli cronice și nevoi medicale complexe aflate în locurile de detenție. Drept urmare, persoanele încarcerate se confruntă cu niveluri ridicate de boli cronice. Profilaxia, screening-ul și examinarea la dispensar nu sunt implementate suficient din cauza supraîncărcării și insuficienței personalului medical.

Decesele din sistemul penitenciar sunt o altă problemă. Rata mortalității din cauze medicale, de asemenea, rămâne încă ridicată. În 2022, rata mortalității în sistemul penitenciar a scăzut la 23 de decese. Totuși, nu putem susține că această scădere s-a datorat îmbunătățirii asistenței medicale.

Comitetul ONU împotriva torturii a îndemnat Guvernul Republicii Moldova să transfere responsabilitatea asupra serviciilor medicale penitenciare din subordinea Ministerului Justiției către Ministerul Sănătății; să-și intensifice eforturile de îmbunătățire a asistenței medicale în unitățile

penitenciare; să reducă supraaglomerarea; precum și să intensifice eforturile pentru a aduce condițiile de detenție în locurile de privare de libertate în conformitate cu standardele internaționale.

Potrivit avocatei Promo-LEX, Nicoleta Hriplivii: „Schimbările pozitive în societate nu vin de la sine. Pentru aceasta e nevoie de motivație și instrumente utile pentru a te face auzit, iar problemele invocate să ajungă în vizorul autorităților. Mecanismul internațional al ONU pentru drepturile omului poate fi acel instrument pentru a aduce aceste schimbări. Sperăm foarte mult ca problemele invocate de Asociația Promo-LEX să fie plasate în agenda de prioritate a Comitetului ONU.”

Raportul poate fi accesat [aici](#).